

**Послання Його Всесвятішого Патріярха Варфоломія
до вірного українського народу
з нагоди 1025 річниці хрещення Київської Русі**

*Ваші високоповажності, політичні та церковні провідники православного народу України,
Улюблені і дорогі православні віруючі!*

Свята Матір-Церква Вселенський Патріярхат з великою радістю дізналася про ваше спільне рішення святкування 1025-ліття з дня Хрещення ваших предків. Бо, дійсно, прийняття християнської віри народом України стало важливою подією в її історії, через яку вони приєдналися до Тіла Христового і ввійшли в спільноту християнських церков Європи.

Згадуючи цю подію, для нас є важливим згадати посланців святого Володимира, які пізнали славу Божу через рукотворний храм Святої Софії в Константинополі. А також місіонерів євангелістів православної віри з Константинополя і просвітителів слов'ян Святих Кирила і Мефодія, а також освітне та культурне служіння через проповідь, навчання і святість та переклад багатьох літургійних, церковних та інших книг на слов'янську мову. Завдяки їх роботі, безцінні скарби Православ'я були передані з Константинополя всьому слов'янському світу, а особливо Україні.

У той же час, Матір-Церква Константинополя через своїх постійних посланців під своєю юрисдикцією і пастирським піклуванням до 17-го століття, посилала освічених ієрархів та духовенство і мирян, які відзначалися інтелектуальними, науковими і творчими талантами – посприяла унікальному та універсальному служінню і знанню, духовному і ширшому служінню для організації церковного життя, а також будівництву багатьох святих храмів, їх іконографії, виховуючи православний етнос, впродовж століть зміцнюючи єдність українського народу та його православну ідентичність, в результаті чого, Київ став духовним центром християнства в цьому великому регіоні Східної Європи.

Таким чином, Вселенський Патріярхат зробив внесок в розвитку вашої Церкви і нації, в той же час як християнська віра підвищила духовне та соціальне життя вашого народу, вкладаючи щедро в його розвиток і поступ. Ми раді, що цей великий внесок християнської віри в процвітання вашої країни є по заслугах визнаний.

Після християнізації вашої землі, українська нація збагатилася великою кількістю святих, які мають світовий авторитет і визнання, та постійно моляться за український народ і весь світ, випрошуючи благодать та благословення Господнє, відвертаючи неприємності і скорботи протягом століть. Святі кожної землі є справжніми заступниками, а їхні молитви є особливо помічними, зокремо, коли люди та народ звертаються до них за допомогою.

Сьогоднішні люди оцінюють за секулярними критеріями, судячи силу націй на основі економічних даних або інших ознак мирської влади. Однак, тим самим, **вони не звертають увагу на силу Господню, яку святі вимолюють від імені віруючих.** Божа сила часто невидима, приходить як благодотворне дихання або як легкий вітер і саме тому, вона не сприймається людьми, що живуть під шум сучасних подій і заклопотаності, хоча вона, безумовно, призводить до Воскресіння.

Дуже чудово і зразково, що ваша нація вирішила в унісон з її цивільними і церковними лідерами, відсвяткувати цю річницю Хрещення ваших попередників, що демонструє важливість та є характерною ознакою вашої приналежності до християнської віри та Православної Церкви як невід'ємного фактору, який зберігає єдність народу, а також є відображенням джерел, з яких він завжди черпає натхнення. Велике значення, яке ви всі надаєте цій духовній події, також показує усвідомлення необхідності повернутися до цих джерел, як свідчення суцільного церковного оновлення в Україні.

Дійсно, якщо в минулому зроблено все можливе, щоб забути анахронічного “привиду” релігії, ті, хто залишилися вірними українській землі – живилися аскетичним потом і сльозами разом із кров'ю мучеників у тяжкі часи для Церкви – показали, що християнська віра є сильна і продовжує існувати сьогодні завдяки їхній жертвості, завойовуючи серця людей в обох, політичній та інтелектуальній сферах. Церква слідує за її Лідером, який прийшов, як переможець, щоб бути переможцем (*див. Откр 6:2*). Вона не захищається анахронічно, а скоріше говорить безпосередньо до душі, показуючи реальність Божої присутності і Його Царства, відповідно до священної істини, що “Царство Боже всередині нас” (*Лк. 17:21*).

Засновник Церкви і Спаситель світу, Господь наш Ісус Христос, пристрасно бажав і продовжує бажати, щоб усі, хто вірить в Нього “були єдине” (*Ін. 17:11*). У наше століття, коли розбіжності в думках ділять людей, для нас є дуже своєчасним згадати, що ми є всі покликані до єдності, і різноманіття думок не може призводити до розділення, а навпаки, до свідомого та рішучого зусилля задля єдності всіх людей. Тільки в єдності ми можемо подолати проблеми і виклики історії. Звичайно, що дуже важко досягти згоди думок в усіх питаннях, але неминуча розбіжність думок з різних питань, ніколи не повинна призводити до глибокого розділення, а навпаки, різномудство повинно прийти до згоди завжди опираючись на критерії блага народу й істини.

Вселенський Патріархат засмучений і стурбований існуючими та виникаючими розділеннями в Православ'ї в Україні. Ми віримо, намагаємося та працюємо багатьма та різними шляхами, а також застосовуючи всі духовні і церковні засоби і методи, що доступні нам, які спрямовані на подолання розбіжностей шляхом любові і ведення діалогу, так що руйнівне розділення можна подолати, оскільки воно ніколи не знаходиться у згоді з волею Божою. Це молитва і бажання всіх нас, щоб було в цій благословенній землі одне стадо під нашим Господом Богом і Спасом Ісусом Христом, який об'єднує все розділене і все направляє в історії.

Істинна єдність народу може бути досягнута через Церкву, але тільки тоді, коли ми не ставимося до неї як до особистого чи націоналістичного або етнічного інструменту, який є чужим до її духовних цілей, але, навпаки, як до Божественно-людської інституції, яка має своєю єдиною ціллю – обожнення та спасіння всіх людей в Ісусі Христі. Коли ми обмежуємо Церкву до місця для виконання індивідуальних інтересів та націоналістичних очікувань, тоді ми позбавляємо її духовної мети, секуляризуємо і дезорієнтуємо її. Церква являється іконою спасительної присутності Христа в світі на весь час і на віки віків, і всі українські православні віруючі є членами одного і того ж тіла.

Кінцевою метою Вселенського Патріархату є, щоб кожний віруючий пережив єдність всієї людської природи у Христі, незалежно від етнічної відмінності між греком чи варваром, рабом чи вільним, де “Христос є все у всьому” (Кол. 3:11). До Матері-Церкви Константинополя належать вірні різних національностей, мов, регіональних традицій, народів і рас, все з метою, щоб відчувати в одному тілі і “на тому ж місці” присутність Бога. Характерним прикладом об’єднавчої, транснаціональної і над-етнічної ролі Вселенського Патріархату в світі знову постає місія святих і рівноапостольних Кирила і Мефодія, які не нав’язували грецьку мову і цивілізацію слов’янам, але поважали їхню мовну та національну специфічність та трудилися, щоб створити чудову, нову та єдину християнську слов’янську цивілізацію.

Таким чином, Вселенський Патріархат охоплює Вселенну в есхатологічному баченні, він несе істину живого тіла Христового як вселенський скарб, являє собою есхатологічну спільноту, в подорожі молячись до Бога: “Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі так і на землі” (Мф. 6:10), очікуючи “нову землю і нове небо”. Цей дух і свідчення Вселенського Патріархату зберігає єдність у “обмеженій” різноманітності, припускаючи різні етнічні форми і повагу до місцевих елементів. Не випускаючи з уваги ниточку спільної православної традиції, він бачить конкретне вираження народу в світлі прийдешнього віку.

Отже, Православна Церква в Україні може і повинна являти собою відчутний знак гармонійного співіснування для тих, хто вірить у православний спосіб, щоб бути православними християнами в тілі Христовому. Кожна етнічна відмінність, конкуренція і розділення є чужими вселенському духу Церкви. Ми молимося й віримо, що люди України об’єднаються в їх спільній вірі, а також через їх повагу до їх походження, ідентичності, етнічної свідомості і мовної особливості.

Матір-Церква розділяє вашу радість з нагоди 1025-ої річниці християнізації ваших попередників і щиросердечно молиться, щоб ви надалі рухались глибше в християнську віру і силу єдності. Цей духовний розвиток також призведе до відповідного загального розвитку для українського народу, тому що, без сумніву, кожній політичній чи фінансовій кризі передуює порушення морального порядку. Таким чином, суспільство, яке бажає уникнути фінансової кризи повинне залишатися стабільним з точки зору моралі й поважати моральні кодекси.

Ми переконані, що улюблений народ України, від найвищого керівника до останнього громадянина, визнає необхідність етичної чесності в індивідуальному і соціальному житті. Ми ревно молимося, щоб Господь благословив всіх вас та надалі послав вам земні та небесні дари.

Оскільки, ми особисто не змогли бути присутніми, щоб брати участь з вами в цих урочистостях, то через нашу Патріяршу Делегацію ми благословляємо з цього Священного Центру Православ'я всі зусилля місцевої Церкви, держави та українців у всьому світі, щоб ви зуміли подолати всі проблеми і досягти бажаної єдності, так необхідної усім. Крім цього, ми запевняємо вас, як Вселенський Патріярхат і ваша Матір-Церква, що ми будемо продовжувати наші зусилля задля єдності й процвітання православних людей в їх більшій співпраці з державою, з нашою сестрою Церквою Москви, місцевими церковними лідерами і з усіма дієздатними особами, для того, щоб досягти цієї заповітної мети.

Возлюблені у Господі діти в Україні,

Світло Христове просвітило вас. Залишайтеся в світлі. Уникайте розділень. Наслідуйте єдність в істині, якою є Христос. І в Його світлі ви побачите світло; так само як обличчя України є яскравим, так і єдність Православ'я повинна світити “для всіх в його домі, щоб бачити”.

Нехай милостивий Господь спасає і благословляє Україну, Православ'я та її народ. Амінь.

28 липня 2013 р.Б.

Ваш улюблений брат у Христі
і ревний молитовник перед Богом,

† Варфоломій Константинопольський